

Του Πρακτικού 11/2021 της συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 183/2021

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για τα Δεκαετή Προγράμματα Ανάπτυξης ΔΠΑ του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας των ετών 2020-2029 & 2021-2030 του ΑΔΜΗΕ.

Στην Κομοτηνή σήμερα 30-08-2021 ημέρα Δευτέρα και ώρα 18:00 συνήλθε σε συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με τηλεδιάσκεψη μετά από την **Δ.Δ.οικ. 3968/24-8-2021** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του κ. Χρήστου Παπαθεοδώρου, η οποία επιδόθηκε στον Περιφερειάρχη κ. Χρήστο Μέτιο, και σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 167 του Ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ :

Ο Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ κ. Μέτιος Χρήστος

Ο Πρόεδρος του Π.Σ. κ. Παπαθεοδώρου Χρήστος

Ο Αντιπρόεδρος του Π.Σ. κ. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος

Ο Γραμματέας του Π.Σ κ. Λυμπεράκης Δημήτριος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Πέτροβιτσος Δημήτριος	21. Πατακάκης Ανάργυρος
2. Τσαλικίδης Νικόλαος	22. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά
3. Παπαδόπουλος Γεώργιος	23. Βουρβουκέλης Οδυσσέας
4. Γαλάνης Βασίλειος	24. Χατζηγκενέ Ιρφάν
5. Ευφραιμίδης Νικόλαος	25. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος
6. Τσώνης Αθανάσιος	26. Χατζηπέμου Χρήστος
7. Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος	27. Αργυρίου Νικόλαος
8. Κουρτίδης Κωνσταντίνος	28. Κουράκ Ριτβάν
9. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά	29. Σιμισής Κωνσταντίνος
10. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	30. Γρανάς Αρχέλαος
11. Ιμπράμ Αχμέτ	31. Ζιμπίδης Γεώργιος
12. Βενετίδης Κωνσταντίνος	32. Ζαμπουνίδης Ιωάννης
13. Δελησταμάτης Βασίλειος	33. Δόντσος Δημήτριος
14. Πολίτης Αλέξιος	34. Συμεωνίδης Θεόδωρος
15. Ναλμπάντης Κωνσταντίνος	35. Περεντίδης Θεόδωρος
16. Τοψίδης Χριστόδουλος	36. Καραγιώργης Ανδρέας
17. Μαρκόπουλος Θεόδωρος	37. Ιμάμογλου Τζιχάν
18. Βαβίας Σταύρος	38. Ναθαναηλίδης Αναστάσιος
19. Αμοιρίδης Μιχαήλ	39. Καριπίδης Παύλος
20. Εξακουστός Κωνσταντίνος	40. Μωυσιάδης Αριστείδης

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

- 1.Γαλανόπουλος Δημήτριος, 2.Βουλγαρίδης Νικόλαος, 3.Ταπατζάς Εμμανουήλ, 4.Πολυμέρου Μαρία, 5.Μαχμούτ Σερκάν, 6.Τρέλλης Χρήστος, 7. Στεφανίδης Ιωάννης, 8.Γάκης Χρήστος.**

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση η Εκτελεστική Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Ζωή Κοσμίδου.

Χρέη υπηρεσιακής γραμματέως άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Παρασκευή Διαμαντοπούλου.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 51 μελών ήταν παρόντα τα 39 μέλη, άρχισε η συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθαν στη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1. Πέτροβιτο Δημήτριος, 2. Πολίτης Αλέξιος, 3. Κουράκ Ριτβάν, 4.Ιωσηφίδης Αλέξανδρος.

Αποχώρησαν οριστικά από τη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1. Πέτροβιτο Δημήτριος, 2.Τσώνης Αθανάσιος, 3.Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά, 4.Ιμπράμ Αχμέτ, 5.Μαρκόπουλος Θεόδωρος, 6.Ιωσηφίδης Αλέξανδρος, 7.Αμοιρίδης Μιχαήλ, 8. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά, 9.Βουρβουκέλης Οδυσσέας, 10. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος, 11.Κουράκ Ριτβάν, 12.Δόντος Δημήτριος, 13.Μωυσιάδης Αριστείδης

Αποχώρησαν προσωρινά από τη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1.Γαλάνης Βασίλειος, 2.Κουρτίδης Κωνσταντίνος, 3.Βενετίδης Κωνσταντίνος, 4.Ζαμπουνίδης Ιωάννης, 5.Ναθαναηλίδης Αναστάσιος.

Εισηγούμενος το όγδοο θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της Π.Α.Μ.Θ. κ. Αναστάσιος Παράσχου, έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου το αριθ. Πρωτ. 175312/3259/13-08-2021 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της ΠΑΜΘ, το οποίο αναφέρει τα εξής:

Η παρούσα Μελέτη ασχολείται με τον εντοπισμό, περιγραφή και αξιολόγηση των ενδεχομένων σημαντικών επιπτώσεων, που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή των προτάσεων των Δεκαετούς Προγραμμάτων Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας των ετών 2020-2029 & 2021-2030 του ΑΔΜΗΕ στο περιβάλλον και προτείνει μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών. Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) συντάσσεται σε εφαρμογή της Οδηγίας 2001/42 της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων και την εναρμόνιση της οδηγίας στην Ελληνική Νομοθεσία, δηλαδή την ΚΥΑ αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017 (ΦΕΚ/Β/1225/5-9-2006). Η ΚΥΑ 107017 καθορίζει τη διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) ώστε, στο πλαίσιο μιας ισόρροπης ανάπτυξης, να ενσωματώνεται η περιβαλλοντική διάσταση πριν την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, με την θέσπιση των αναγκαίων μέτρων, όρων και διαδικασιών για την αξιολόγηση και εκτίμηση των επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν στο περιβάλλον.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΣΜΠΕ) ΤΟΥ ΔΕΚΑΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2020-2029 ΚΑΙ ΤΟ 2021-2030 ΤΟΥ ΑΔΜΗΕ.

Φορέας του Προγράμματος είναι ο: ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΔΜΗΕ) Α.Ε.

Τα υπό μελέτη Δεκαετή Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ 2020-2029 και 2021-2030 αφορά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας και επομένως ως περιοχή μελέτης ορίζεται ολόκληρος ο ελλαδικός χώρος.

Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ), σύμφωνα με τις προβλέψεις του Νόμου 4001/2011 είναι επιφορτισμένος με τη λειτουργία, την εκμετάλλευση, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), ώστε να διασφαλίζεται αφενός μεν ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια με τρόπο επαρκή, ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο, αφετέρου δε η μακροχρόνια ικανότητα του Συστήματος να ανταποκρίνεται στις ανάγκες για τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά βιώσιμες συνθήκες, προς όφελος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 4001/2011 και στον Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος (ΚΔΣ), ο ΑΔΜΗΕ εκπονεί και δημοσιεύει κάθε έτος το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Συστήματος Μεταφοράς της Χώρας, έχοντας κυλιόμενο χαρακτήρα. Το ΔΠΑ αποτελεί συνέχεια των μέχρι πρότινος εκδιδόμενων από

τον πρώην ΔΕΣΜΗΕ Μελετών Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΜΑΣΜ), καλύπτοντας πλέον δεκαετή χρονικό ορίζοντα. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 108 παρ. 2 του Ν. 4001/2011 το ΔΠΑ:

(α) προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη, συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων υποδομών για τη διείσδυση των ΑΠΕ,

(β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη έχουν περιληφθεί σε προηγούμενα προγράμματα ανάπτυξης και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις, των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη τριετία,

(γ) παρέχει τεχνικοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου β' ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων.»

Πρωταρχικό κριτήριο για τη διαμόρφωση του ΔΠΑ αποτελεί η διατήρηση των τεχνικών απαιτήσεων ασφαλείας που περιλαμβάνονται στον ΚΔΣ.

Μία επιπλέον βασική παράμετρος για τη διαμόρφωση του ΔΠΑ αποτελεί και η υποχρέωση του ΑΔΜΗΕ να αναπτύξει τις απαραίτητες υποδομές που θα επιτρέψουν την αυξημένη διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της Χώρας, όπως αυτή καθορίζεται από τους αντίστοιχους Εθνικούς Στόχους.

Με βάση το Ν. 4001/2011 και τον ΚΔΣ, τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- Έργα ενίσχυσης του Συστήματος: Περιλαμβάνουν τις τρεις πρώτες από τις παραπάνω ομάδες έργων (αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις, έργα βελτίωσης της λειτουργίας του Συστήματος, διασυνδετικές Γ.Μ. με γειτονικές χώρες). Σύμφωνα με το Άρθρο 237 του ΚΔΣ, τα έργα ενίσχυσης του Συστήματος υλοποιούνται από τον ΑΔΜΗΕ, ο οποίος έχει την ευθύνη για την άρτια ολοκλήρωση των έργων αυτών σύμφωνα με το βασικό σχεδιασμό που περιλαμβάνεται στο ΔΠΑ. Ο ΑΔΜΗΕ υλοποιεί τα έργα αυτά με δαπάνες του. Το κόστος των έργων αυτών ανακτάται από τον ΑΔΜΗΕ μέσω των χρεώσεων για τη χρήση του Συστήματος. Η κυριότητα των παγίων αυτών, καθώς και η συντήρησή τους, ανήκει στον ΑΔΜΗΕ.

- Έργα επέκτασης του Συστήματος για τη σύνδεση Χρηστών: Περιλαμβάνουν τα έργα που απαιτούνται για τη σύνδεση Χρηστών (Παραγωγών, Πελατών Υ.Τ.) και Δικτύου με το Σύστημα. Σύμφωνα με το Άρθρο 238 του ΚΔΣ, τα έργα επέκτασης του Συστήματος για τη Σύνδεση Χρηστών μπορεί να υλοποιούνται είτε από τον εκάστοτε Χρήστη είτε από τον ΑΔΜΗΕ, με το κόστος να αναλαμβάνεται σε κάθε περίπτωση από το Χρήστη.

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ 2020-2029

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) 2020-2029 αποτελεί ένα επικαιροποιημένο πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ σε σχέση με το προηγούμενο του ΔΠΑ 2019-2028.

Το ΔΠΑ 2020 - 2029 περιλαμβάνει την περιγραφή και το χρονικό προγραμματισμό των έργων της ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας τα οποία αφορούν:

- τις αναγκαίες σε βάθος ενισχύσεις του Συστήματος, όπως νέες Γραμμές Μεταφοράς (ΓΜ), αναβαθμίσεις ΓΜ, νέα Κέντρα Υπερψηλής Τάσης (ΚΥΤ) και Υποσταθμοί (Υ/Σ), καθώς και επεκτάσεις υφισταμένων ΚΥΤ ή Υ/Σ οι οποίες απαιτούνται για την ασφαλή διακίνηση της ισχύος η οποία προβλέπεται για αυτή τη χρονική περίοδο,
- τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών Υ/Σ και ΚΥΤ, όπως και των αντίστοιχων υποδομών ελέγχου τους,
- τα αναγκαία έργα βελτίωσης της λειτουργίας και της οικονομικότητας του Συστήματος, όπως ενισχύσεις των υφισταμένων ΚΥΤ και κατασκευή νέων ΓΜ για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των αναγκών των Χρηστών του Συστήματος,
- την ένταξη στο Σύστημα ή/και την αναβάθμιση νέων διασυνδετικών ΓΜ με γειτονικές χώρες,
- τα έργα σύνδεσης στο Σύστημα (ΓΜ και Υποσταθμοί) τα οποία απαιτούνται για την ένταξη των νέων Σταθμών Παραγωγής και των νέων Καταναλωτών Υ.Τ. (Πελάτες Υ.Τ. και Διαχειριστής Δικτύου), για τα οποία έχουν ήδη εκπονηθεί σχετικές μελέτες σύνδεσης και τέλος,
- την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, όπως συστήματα συλλογής μετρήσεων (SCADA), τηλεπικοινωνιακού δικτύου κορμού (backbone), τηλεπικοινωνιακές ζεύξεις μεταξύ των Υ/Σ - ΚΥΤ και των Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας (ΚΕΕ), ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείων λογισμικού (S/W), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ασφαλέστερης και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Συστήματος και της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Στο ΔΠΑ 2020 – 2029 εντάσσονται πέντε νέες ομάδες έργων, οι οποίες παρουσιάζονται στον πίνακα.

Κωδικός ΔΠΑ	Έργο	Εκτιμώμενο έτος ολοκλήρωσης
20.1	Έργα ενίσχυσης 150 kV σε υφιστάμενους Υ/Σ και ΚΥΤ (Μέρος IV)	2023
20.2	Έργα ενίσχυσης 400 kV σε υφιστάμενα ΚΥΤ (Μέρος II)	2023
20.3	Διασύνδεση των Δωδεκανήσων με το ηπειρωτικό Σύστημα	2028
20.4	Διασύνδεση νησιών ΒΑ Αιγαίου με το ηπειρωτικό Σύστημα	2029
20.5	Έργα αναβάθμισης υφιστάμενων υποσταθμών	2024

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ-ΣΕΝΑΡΙΑ

Εξετάζονται τρεις (3) εναλλακτικές δυνατότητες (Σενάρια), λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα χωροταξική και πολεοδομική νομοθεσία, τη διαμορφωμένη κατάσταση, τις τάσεις ανάπτυξης και τους στόχους του ΔΠΑ.:

Η Μηδενική Εναλλακτική Λύση - Σενάριο 1: Ανάπτυξη βάσει εγκεκριμένων έργων.

Η Εναλλακτική Λύση - Σενάριο 2: Στοχευμένη Ανάπτυξη (Προτεινόμενη Λύση).

Η Εναλλακτική Λύση - Σενάριο 3: Συντηρητική Ανάπτυξη .

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της συγκριτικής αξιολόγησης (κεφάλαιο 5) τεκμηριώνεται περιβαλλοντικά ότι το Σενάριο 2, δηλαδή το προτεινόμενο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, είναι το φιλικότερο προς το περιβάλλον σε σχέση με τις εναλλακτικές. Το σενάριο 2 αφορά στην υλοποίηση των απαραίτητων έργων ενίσχυσης και επέκτασης των υφιστάμενων υποδομών του ΕΣΜΗΕ (περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της μελέτης). Το σενάριο αυτό αναμένεται να επιφέρει σημαντικές θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον από την υπερκάλυψη των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων εθνικών στόχων διείσδυσης των ΑΠΕ στο Σύστημα έως τα χρονικά ορόσημα του 2020 και του 2050, από τη σημαντική βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του Συστήματος και από τη διεύρυνση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας.

Στον παρακάτω Πίνακα 5.1.2-1 παρουσιάζονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά των κύριων παρεμβάσεων που προβλέπονται στο Σενάριο 2 Στοχευμένης Ανάπτυξης ανά κατηγορία έργου(Υπόγειες ΓΜ, Εναέριες ΓΜ, νέοι ΚΥΤ, Υ/Σ, Σταθμοί Μετατροπής).

Πίνακας 5.1.2-1 Γραμμικά έργα (Γραμμές Μεταφοράς) προτεινόμενων παρεμβάσεων
Σεναρίου 2 Στοχευμένης Ανάπτυξης

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΜ	18km	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΚΟΥΣ ΟΔΕΥΣΗΣ ΓΜ
	ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΓΜ	42 km	
	ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ ΓΜ	586 km	
ΝΗΣΙΑ ΒΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΜ	105,5 km	ΕΝΑΕΡΙΕΣ: 123.5 km
	ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΓΜ	29,8 km	ΥΠΟΓΕΙΕΣ: 71,8km
	ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ ΓΜ	729,5 km	ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ: 1.315,5km

Πίνακας 5.1.2-2 Σημειακά/Εμβιαδικά έργα προτεινόμενων παρεμβάσεων Σεναρίου 2
Στοχευμένης Ανάπτυξης

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ
ΝΕΟΙ Υ/Σ	10
ΝΕΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΜΕΤΡΑΤΡΟΠΗΣ	2
ΝΕΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΔΙΩΝ	2
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΚΥΤ	2
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ/ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Υ/Σ	5

Η υλοποίηση των έργων του Σεναρίου 2 Στοχευμένης Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ θα συμβάλλει στη βελτίωση της ικανότητας διακίνησης ισχύος του Συστήματος υπερκαλύπτοντας τους βραχυπρόθεσμους εθνικούς στόχους για το 2030 για όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ με παράλληλη μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων από τη χρήση συμβατικών καυσίμων στην ηλεκτροπαραγωγή (πετρέλαιο, λιγνίτης). Επιπλέον, οι προτεινόμενες παρεμβάσεις υπερκαλύπτουν την εκτιμώμενη μελλοντική αύξηση της καθαρής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Η περαιτέρω αξιοποίηση του υψηλού δυναμικού ΑΠΕ των νησιών του Αιγαίου σε συνδυασμό με τις εν εξελίξει διασυνδέσεις των Κυκλάδων και της Κρήτης αναμένεται να συνεισφέρουν στην κάλυψη των μακροπρόθεσμων εθνικών στόχων για την πλήρη διεύθυνση των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή (85%-100%) και στην τελική ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας (60%-70%) έως το 2050 επιτυγχάνοντας την επιθυμητή ελαχιστοποίηση της χρήσης συμβατικών καυσίμων (πετρέλαιο, λιγνίτης), τη βελτίωση / αποκατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στις περιοχές εξόρυξης/παραγωγής και τα στρατηγικής σημασίας μακροπρόθεσμα περιβαλλοντικά οφέλη για το κλίμα σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021-2030

Στο ΔΠΑ 2021 – 2030 εντάσσονται 12 νέες ομάδες έργων, οι οποίες παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Κωδικός ΔΠΑ	Έργο	Εκτιμώμενο έτος ολοκλήρωσης
20.1	Έργα ενίσχυσης 150 kV σε υφιστάμενους Υ/Σ και ΚΥΤ (Μέρος IV)	2023
20.2	Έργα ενίσχυσης 400 kV σε υφιστάμενα ΚΥΤ (Μέρος II)	2023
20.3	Διασύνδεση των Δωδεκανήσων με το ηπειρωτικό Σύστημα	2028
20.4	Διασύνδεση νησιών ΒΑ Αιγαίου με το ηπειρωτικό Σύστημα	2029
20.5	Έργα αναβάθμισης υφιστάμενων υποσταθμών	2024
21.1	Ενίσχυση Συστήματος 400 kV στην περιοχή Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	2027
21.2	Ενίσχυση σύνδεσης Υ/Σ Νευροκοπίου και Σιδηροκάστρου με το Σύστημα 150 kV	2027
21.3	Ενίσχυση σύνδεσης Υ/Σ Αξιούπολης και ΟΣΕ Πολυκάστρου με το Σύστημα 150 kV	2027
21.4	Ενίσχυση σύνδεσης Υ/Σ Κασσάνδρας με το Σύστημα 150 kV	2024
21.5	Ενίσχυση σύνδεσης Υ/Σ Αγιάς με το Σύστημα 150 kV	2027
21.6	Περιφερειακό Κέντρο Συντονισμού για την ασφάλεια (Regional Security Coordinator - RSC) Θεσσαλονίκης	2020
21.7	Ενίσχυση της αξιοπιστίας τροφοδότησης της νήσου Άνδρου	2024

Το ΔΠΑ 2021-2030 περιλαμβάνει ορισμένες περιπτώσεις ήδη εγκεκριμένων έργων στα οποία έχουν ενσωματωθεί νέα έργα αναβαθμίσεων με αμελητέες διαφοροποιήσεις οδεύσεων ως προς την υφιστάμενη κατάσταση και τα οποία θα εκτιμηθούν σε επίπεδο μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά σε έργα νέων διασυνδέσεων του Ελληνικού Συστήματος με γειτονικά Συστήματα που εξετάζονται σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα σύμφωνα και με το Δεκαετές Προγράμματος Ανάπτυξης των Ευρωπαϊκών Δικτύων (TYNDP – Ten Year Network Development Plan) 2018 του ευρωπαϊκού συνδέσμου ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity). Τέλος, γίνεται αναφορά σε νέα έργα ανάπτυξης σε κρίσιμες περιοχές, για τη διασφάλιση της ικανότητας διακίνησης ισχύος από μονάδες ΑΠΕ στο Σύστημα. Σημειώνεται ότι για τα μελλοντικά έργα σύνδεσης σταθμών παραγωγής που αναφέρονται εντός του ΔΠΑ, ο αρμόδιος φορέας για τη μελέτη εφαρμογής και για την υλοποίηση των έργων είναι ο εκάστοτε παραγωγός, ο οποίος συντάσσει και υποβάλλει τις σχετικές ΜΠΕ για έγκριση και επομένως τα έργα αυτά δεν περιλαμβάνονται στη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΔΠΑ.

Εξετάζονται τρεις (3) εναλλακτικές δυνατότητες (Σενάρια), λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα χωροταξική και πολεοδομική νομοθεσία, τη διαμορφωμένη κατάσταση, τις τάσεις ανάπτυξης και τους στόχους του ΔΠΑ.:

Η Μηδενική Εναλλακτική Λύση - Σενάριο 1: Ανάπτυξη βάσει εγκεκριμένων έργων.

Η Εναλλακτική Λύση - Σενάριο 2: Στοχευμένη Ανάπτυξη (Προτεινόμενη Λύση).

Η Εναλλακτική Λύση - Σενάριο 3: Συντηρητική Ανάπτυξη .

Η εναλλακτική λύση 2 είναι η πλέον φιλοπεριβαλλοντική από τις εξετασθείσες εναλλακτικές και αποτελεί τη λύση επιλογής. Η λύση αυτή εξετάζεται στη συνέχεια ως προς τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον (σε στρατηγικό πάντα επίπεδο) και ως προς τα μέτρα αντιμετώπισής τους.

Στον Πίνακα 5.1.2-1 παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά των κύριων παρεμβάσεων του προγράμματος για το 2021-2030 που προβλέπονται στο Σενάριο 2 Στοχευμένης Ανάπτυξης ανά κατηγορία έργου (Υπόγειες ΓΜ, Εναέριας ΓΜ, νέοι ΚΥΤ, Υ/Σ, Σταθμοί Μετατροπής).

Πίνακας 5.1.2-1 Γραμμικά έργα (Γραμμές Μεταφοράς) προτεινόμενων παρεμβάσεων Σεναρίου 2 Στοχευμένης Ανάπτυξης

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΜ	18 km	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΚΟΥΣ ΟΔΕΥΣΗΣ ΓΜ	
	ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΓΜ	42 km		
	ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ ΓΜ	586 km		
ΝΗΣΙΑ ΒΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΜ	105.5 km		ΕΝΑΕΡΙΕΣ: 449.5 km
	ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΓΜ	29.8 km		ΥΠΟΓΕΙΕΣ: 95.8 km
	ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ ΓΜ	729.5 km		ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ: 1331.5 km
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΧΩΡΑ	ΕΝΑΕΡΙΕΣ ΓΜ	326 km		
	ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΓΜ	24 km		
	ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ ΓΜ	16 km		

Πίνακας 5.1.2-2 Σημειακά/Εμβαδικά έργα προτεινόμενων παρεμβάσεων Σεναρίου 2 Στοχευμένης Ανάπτυξης

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ
ΝΕΟΙ Υ/Σ	10
ΝΕΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΜΕΤΡΑΤΡΟΠΗΣ	2
ΝΕΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΔΙΩΝ	2
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΚΥΤ	3
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ/ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Υ/Σ	18

Στρατηγικής σημασίας επιλογή του Σεναρίου 2 αποτελεί η Διασύνδεση των Μη Διασυνδεδεμένων νησιών του ΒΑ Αιγαίου και των Δωδεκανήσων με το Ηπειρωτικό Σύστημα, η οποία αναμένεται να έχει τα ακόλουθα οφέλη:

- Άρση της ενεργειακής απομόνωσης των Νησιών και διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού τους, με ταυτόχρονη τήρηση των περιβαλλοντικών περιορισμών που θέτει το ενωσιακό δίκαιο για τις συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής (όριο εκπομπών αερίων ρύπων).
- Απαλλαγή καταναλωτή από το υπερβάλλον τίμημα της ηλεκτροπαραγωγής με πετρέλαιο, το οποίο κυμαίνεται για τα νοικοκυριά και για τις επιχειρήσεις, στο ποσό των € 500 εκ. έως και πλέον των € 800 εκ. ετησίως για το σύνολο των Νησιών, ανάλογα με τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου.
- Περιβαλλοντική αναβάθμιση νησιών και βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος λόγω της παύσης λειτουργίας των Αυτόνομων Σταθμών Παραγωγής, οι οποίοι λειτουργούν στο όριο ή και εντός του οικιστικού ιστού ακόμη και στις τουριστικές περιοχές.
- Δραστική συμβολή στην ενεργειακή απεξάρτηση της χώρας από το πετρέλαιο στην ηλεκτροπαραγωγή. ▪ Παροχή δυνατότητας της ενεργειακής αυτονομίας των ίδιων των Νησιών (ενεργειακά αυτόνομα με την ήπια αξιοποίηση των ανανεώσιμων ενεργειακών πόρων).
- Παροχή αυξημένης ποιότητας ηλεκτρική ενέργεια, η οποία αποτελεί σημαντική ώθηση για την οικονομία των Νησιών και για την ποιότητα της ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Επιπρόσθετα, στρατηγικής σημασίας για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του Συστήματος και τη διασύνδεση του με τις γείτονες χώρες (Βουλγαρία, Τουρκία) είναι και τα έργα ενισχύσεων στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης(Ομάδα έργων 21). Λόγω της εκτιμώμενης αύξησης της κατανάλωσης ενέργειας, όπως αυτή περιγράφεται τόσο στο κείμενο του υπό μελέτη ΔΠΑ όσο και στην παρούσα μελέτη (παρ. 6.1.4), κρίνεται απαραίτητη η εξασφάλιση της αξιοπιστίας της τροφοδότησης των Υποσταθμών του Συστήματος. Η λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς θα πρέπει πάντα να γίνεται με ασφάλεια και αξιοπιστία, ώστε να αποφεύγονται υπερφορτίσεις και οι διακοπές τροφοδότησης ενώ οι πιθανές διαταραχές θα δύνανται να αντιμετωπίζονται αποδοτικότερα με την ενίσχυση του Συστήματος όπου κρίνεται απαραίτητο. Σημαντικά έργα αποτελούν επίσης και τα έργα ενίσχυσης του συστήματος καθώς και οι αναβαθμίσεις των υφιστάμενων υποσταθμών (Ομάδα έργων 20.5). Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν τις αναγκαίες αντικαταστάσεις πεπαλαιωμένου εξοπλισμού, εγκαταστάσεις Ψηφιακών Συστήματος Ελέγχου και Διαφορικής Προστασίας και τη μετατροπή υφιστάμενων σταθμών σε σταθμούς με τεχνολογία GIS. Τα έργα αυτά θα συμβάλλουν, επίσης, στην αντιμετώπιση τόσο των ενδεχομένων προβλημάτων ευστάθειας των τάσεων και ιδίως του ζητήματος της απορρόφησης της παραγόμενης ισχύος από τους σταθμούς παραγωγής (συμβατικούς και ΑΠΕ).

Τέλος, οι ενισχύσεις του συστήματος με νέες εναέριες ΓΜ στη Μακεδονία και τη Θράκη θα βελτιώσουν την αξιοπιστία τροφοδότησης των Υ/Σ (Κασσάνδρας, Νευροκοπίου Σιδηροκάστρου, Αξιούπολης και ΟΣΕ Πολυκάστρου) και των ΚΥΤ (Σάντας, Φιλίππων) στις περιοχές αυτές οι οποίες κρίνονται πλέον απαραίτητες από το Διαχειριστή του Συστήματος. Παρόμοια, ενίσχυση της αξιοπιστίας τροφοδότησης θα γίνει και στον Υ/Σ Αγιάς με νέα εναέρια ΓΜ που θα τον συνδέει με τον Υ/Σ Μακρυχωρίου. Τέλος, προβλέπονται έργα για την αποκατάσταση του τρίτου διαδρόμου τροφοδότησης της Κέρκυρας (ΓΜ 150 kV Ηγουμενίτσα – Κέρκυρα) που ενσωματώνονται στο έργο 14.24 και περιλαμβάνει τη σύνδεση νέας ΓΜ 150 kV Ηγουμενίτσα - Κέρκυρα Ι (εναέριο και καλωδιακό τμήμα) και την αποξήλωση των εγκαταστάσεων 66 kV. Παρόμοια, προβλέπονται έργα ενίσχυσης της αξιοπιστίας της τροφοδότησης του Υ/Σ Δολιανών που ενσωματώνονται στο έργο 14.45. Επίσης, στο νησί της Άνδρου, με την ολοκλήρωση της κατασκευής της νέας υπόγειας καλωδιακής ΓΜ 200 MVA, θα αποξηλωθεί η εναέρια ΓΜ και το Τερματικό Παράγκας.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στο Κεφάλαιο 7 παρουσιάζονται, αρχικά με επιγραμματικό τρόπο, οι πιθανές επιπτώσεις έργων του τομέα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ανάλογα με το είδος του έργου (εναέριες γραμμές μεταφοράς, υπόγειες, ΚΥΤ κοκ), όπως αυτές καταγράφηκαν από την παγκόσμια βιβλιογραφία και στην συνέχεια αξιολογούνται οι επιπτώσεις των νέων προτεινόμενων έργων του ΔΠΑ για την περίοδο 2020-2029 ως προς τις εξής περιβαλλοντικές παραμέτρους: Βιοποικιλότητα χλωρίδα-πανίδα, Ατμόσφαιρα-Κλίμα, Έδαφος, Τοπίο, Ύδατα, Θαλάσσιο περιβάλλον, Πληθυσμός-Ανθρώπινη υγεία, Υλικά περιουσιακά στοιχεία, Πολιτιστική κληρονομιά, Ακουστικό περιβάλλον, Αειφορία περιβάλλοντος. Οι επιπτώσεις αξιολογούνται ως προς το χαρακτήρα τους, την ένταση, το χρονικό και γεωγραφικό ορίζοντα εμφάνισης, τη διάρκεια, την

αθροιστικότητα και τη δυνατότητα αντιμετώπισής τους.

Το σύνολο των έργων του ΔΠΑ 2020-2029 (όπως και των προγενέστερών του) καθώς και το σύνολο του των έργων του ΔΠΑ 2021-2030 στοχεύουν στην αξιοποίηση του υψηλού δυναμικού ΑΠΕ των νησιών, διευρύνοντας την Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας από και προς την Ηπειρωτική χώρα. Συνεπώς, στις περισσότερες περιβαλλοντικές παραμέτρους αναμένεται αφού έχουν ολοκληρωθεί τα προτεινόμενα έργα και κατά τη φάση λειτουργίας του νέου ενισχυμένου ΕΣΜΗΕ να υπάρξουν μεσαίας έως μεγάλης έντασης θετικές, ευρύτερες, μακροπρόθεσμες και μόνιμου χαρακτήρα επιπτώσεις. Οι θετικές αυτές επιπτώσεις ενισχύονται από την προσθήκη των νέων έργων, καθώς όλα εξυπηρετούν αυτόν τον κοινό στόχο της μετάβασης της χώρας στην απολιγνιτοποίηση και την προώθηση ενός πιο αειφορικού τρόπου παραγωγής και μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η προσθήκη των νέων έργων του υπό μελέτη ΔΠΑ λόγω της χρονικής και χωρικής διασποράς τους εκτιμάται ότι δεν δύνανται να επιφέρουν σημαντικές αθροιστικές ή/και συνεργιστικές επιπτώσεις με τα ήδη εξετασθέντα έργα. Τα έργα που αφορούν τη διασύνδεση των Δωδεκανήσων και των νησιών του ΒΑ Αιγαίου αποτελούν έργα με χρονικό ορίζοντα δεκαετίας και με διακριτές φάσεις σταδιακής υλοποίησης. Αυτό επιτρέπει στο φορέα του έργου να παρακολουθεί παράλληλα τις μεταβολές (θετικές ή αρνητικές) που προκύπτουν είτε στο ανθρωπογενές είτε στο φυσικό περιβάλλον και να δρα αναλόγως είτε μέσω του επανασχεδιασμού των έργων είτε μέσω της λήψης μέτρων μετριασμού όπου κρίνεται απαραίτητο.

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) προσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την υλοποίηση των έργων του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας 2020-2029 σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της ΚΥΑ οικ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/107017/2006.

Γενική κατεύθυνση για την εφαρμογή του Προγράμματος είναι η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων όπου απαιτείται (Γραμμές Μεταφοράς, Υποσταθμοί, ΚΥΤ, Σταθμοί Μετατροπής, Χώροι προσαιγιάλωσης, Γραμμές Μεταφοράς από έργα ΑΠΕ και σταθμούς Παραγωγής κ.ά.) σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 4014/2011 και τη σχετική υπ' αρ. 1958/13-01-2012 ΥΑ περιβαλλοντικής κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ανάλογα με την περιβαλλοντική κατάταξη των έργων θα πρέπει να εκπονούνται οι απαιτούμενες Περιβαλλοντικές Μελέτες σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 (ΠΠΔ, ΠΠΠΑ προαιρετικά και οπωσδήποτε ΜΠΕ) και την υπ' αρ. οικ. 170225/20-01-2014 ΥΑ, στις οποίες θα γίνεται εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανά σημαντικών επιπτώσεων από τις εργασίες κατασκευής και λειτουργίας των επιμέρους έργων και θα περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα τα μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων.

Κατά την εκπόνηση των περιβαλλοντικών μελετών η επιλογή της βέλτιστης περιβαλλοντικά λύσης έχει ιδιαίτερη σημασία. Επιπρόσθετα, για τα έργα και τις δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός των ορίων προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 θα πρέπει να εκπονείται Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ) σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4014/2011 και τις προδιαγραφές της ΥΑ οικ. 170225/20-01-2014, η οποία θα εστιάζει στις πιθανά σημαντικές επιπτώσεις στα είδη και τα ενδιαιτήματα σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής.

Τελικά, όλα τα έργα και οι δραστηριότητες θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε ΠΠΔ σύμφωνα με το Ν.4014/2011, ενώ σημαντική προτεραιότητα αποτελεί ο έλεγχος και η παρακολούθηση τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των εν λόγω ΑΕΠΟ από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Γενικά, πρέπει να ακολουθούνται όλα τα όρια της νομοθεσίας για τις εκπομπές ρυπαντικών φορτίων, για τη στάθμη θορύβου, για τις ακτινοβολίες, να τηρούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες για τη διαχείριση των διαφόρων κατηγοριών αποβλήτων κ.ά. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται ότι οι Γραμμές Μεταφοράς κατά τη λειτουργία τους δεν εκπέμπουν υγρά, στερεά ή αέρια απόβλητα και σύμφωνα και με τους συνήθεις όρους των ΑΕΠΟ απαιτείται μόνο η μέτρηση των πεδιακών εντάσεων του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου ανά κάποια έτη. Οι Υ/Σ – ΚΥΤ όσον αφορά τις εκπομπές ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων ισχύουν τα ίδια με τις ΓΜ, ενώ κατά τη προβλεπόμενη συντήρηση τους ανά κάποια έτη, γίνεται αντικατάσταση ελαίων ή μπαταριών, τα οποία δηλώνονται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων. Στο Κεφάλαιο 7.5 αναλύονται τα επιμέρους προτεινόμενα μέτρα για την πρόληψη, αναστροφή ή ουσιαστική ελαχιστοποίηση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων, αλλά και για την περαιτέρω ενίσχυση των θετικών επιπτώσεων του Προγράμματος για κάθε περιβαλλοντική παράμετρο.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Προτείνεται Σύστημα Παρακολούθησης (Monitoring) που αφορά την παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την υλοποίηση των Δεκαετών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) 2020-2029 και 2021-2030.

Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και η αξιολόγησή της θα γίνεται με σύνταξη των Ετήσιων Εκθέσεων Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του ΔΠΑ ανά πενταετία με τα κύρια αποτελέσματα της παρακολούθησης και τις προτάσεις αντιμετώπισης τυχόν ζητημάτων που ανέκυψαν.

Υπεύθυνος για την υλοποίηση του Συστήματος Παρακολούθησης θα είναι η αρμόδια αρχή υλοποίησης του ΔΠΑ (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.) υπό την εποπτεία της αρμόδιας Επιτροπής Παρακολούθησης του ΔΠΑ.

Η παρακολούθηση και αξιολόγηση των δεδομένων των περιβαλλοντικών δεικτών και η σύνταξη των προβλεπόμενων Ετήσιων Εκθέσεων και Συγκριτικών Εκθέσεων Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του ΔΠΑ με τα κύρια αποτελέσματα της παρακολούθησης και τις προτάσεις αντιμετώπισης τυχόν ζητημάτων που ανέκυψαν θα γίνονται από αρμόδιο Περιβαλλοντικό Μελετητή. Οι τιμές βάσης (baseline data) και στόχου (target values) κάθε δείκτη θα διαμορφωθούν και θα ορισθούν σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή του ΔΠΑ (ΑΔΜΗΕ) πριν από την έναρξη της περιβαλλοντικής παρακολούθησης του Προγράμματος.

ΑΠΟΨΕΙΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η Υπηρεσία μας έχοντας υπόψη ότι:

- στις περισσότερες περιβαλλοντικές παραμέτρους αναμένεται αφού έχουν ολοκληρωθεί τα προτεινόμενα έργα και κατά τη φάση λειτουργίας του νέου ενισχυμένου ΕΣΜΗΕ να υπάρξουν μεσαίας έως μεγάλης έντασης θετικές, ευρύτερες, μακροπρόθεσμες και μόνιμου χαρακτήρα επιπτώσεις.
- από την εφαρμογή του προτεινόμενου Προγράμματος με την προϋπόθεση να ακολουθηθούν τα κωδικοποιημένα μέτρα αντιμετώπισης του κεφαλαίου 8 της μελέτης, δεν αναμένονται δυσμενείς περιβαλλοντικές μεταβολές στρατηγικού χαρακτήρα καθώς και το γεγονός ότι οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις εντοπίζονται μπορούν να αντιμετωπιστούν πλήρως στα επόμενα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των επί μέρους έργων,
- το υπό μελέτη Πρόγραμμα συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση του οικολογικού αποτυπώματος του ενεργειακού τομέα, με στόχο τη μετάβαση της χώρας στην απολιγνιτοποίηση και την προώθηση ενός πιο αειφορικού τρόπου παραγωγής και μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας
- Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα στα πλαίσια της διαδικασίας δημοσιοποίησης της ΣΜΠΕ δεν έχουν κατατεθεί στην Υπηρεσία μας παρατηρήσεις, ενστάσεις ή διαμαρτυρίες,

Εισηγείται θετικά για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τα Δεκαετή Προγράμματα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2020-2029 και 2021-2030 του ΑΔΜΗΕ, με την προϋπόθεση ότι:

- Θα τηρηθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση όλων των επιμέρους έργων και δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο της ισχύουσας Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας και τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής βάσει χωροταξικών, πολιτιστικών και οικολογικών κριτηρίων με στόχο την αειφορία των φυσικών πόρων, την διατήρηση της βιοποικιλότητας και την βιώσιμη ανάπτυξη.
- Κατά την ΜΠΕ του κάθε έργου θα γίνεται εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανά σημαντικών επιπτώσεων από τις εργασίες κατασκευής και λειτουργίας των επιμέρους έργων και θα περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα τα μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων. Κατά την εκπόνηση των περιβαλλοντικών μελετών θα επιλέγεται η βέλτιστη περιβαλλοντικά λύση.
- να επιλέγονται χαράξεις (π.χ. Νέων Γραμμών Μεταφοράς κ.α.) που βρίσκονται εκτός προστατευόμενων περιοχών όπου αυτό είναι εφικτό, καθώς και να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για τις επεμβάσεις σε περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000 και σε περιοχές κρίσιμων ενδιαιτημάτων πτηνών τηρώντας όλα τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης και ελαχιστοποίησης των πιθανά σημαντικών επιπτώσεων των έργων που τίθενται από την περιβαλλοντική αδειοδότηση και τη Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ).
- Κατά τη φάση λειτουργίας θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την τακτική συντήρηση και έλεγχο των εγκαταστάσεων των έργων μεταφοράς (ΚΥΤ, Υ/Σ, Η/Μ εξοπλισμός, πυλώνες, καλώδια, κλπ) για

τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας τους (έλεγχος στεγανότητας χώρων, διαρροών, κλπ). Επίσης, να γίνει εγκατάσταση συστημάτων πυρασφάλειας και αντικεραυνικής προστασίας καθώς διασφαλίζουν την πρόληψη κινδύνου πυρκαγιάς που υποβαθμίζει το φυσικό τοπίο, δημιουργώντας διάβρωση και υποβάθμιση εδάφους και επιφέρει σημαντικές εκπομπές αέριων ρύπων.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 163 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

**ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΜΕ ΨΗΦΟΥΣ 23 ΥΠΕΡ 1 ΚΑΤΑ 1 ΠΑΡΩΝ**

Γνωμοδότηση υπέρ της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για τα Δεκαετή Προγράμματα Ανάπτυξης ΔΠΑ του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας των ετών 2020-2029 & 2021-2030 του ΑΔΜΗΕ.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισε ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Συμεωνίδης Θεόδωρος,

Παρών δήλωσε ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Χατζηπέμου Χρήστος.

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 183/2021.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**

Παπαθεοδώρου Χρήστος

Λυμπεράκης Δημήτριος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Πέτροβιτσο Δημήτριος	26. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά
2. Τσαλικίδης Νικόλαος	27. Βουρβουκέλης Οδυσσέας
3. Παπαδόπουλος Γεώργιος	28. Χατζηγκενέ Ιρφάν
4. Γαλάνης Βασίλειος	29. Πολυμέρου Μαρία ΑΠΩΝ
5. Ευφραιμίδης Νικόλαος	30. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος
6. Τσώνης Αθανάσιος	31. Χατζηπέμου Χρήστος
7. Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος	32. Μαχμούτ Σερκάν ΑΠΩΝ
8. Κουρτίδης Κωνσταντίνος	33. Κουράκ Ριτβάν
9. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά	34. Αργυρίου Νικόλαος
10. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	35. Σιμισής Κωνσταντίνος
11. Ιμπράμ Αχμέτ	36. Γρανάς Αρχέλαος
12. Βενετίδης Κωνσταντίνος	37. Ζιμπίδης Γεώργιος
13. Γαλανόπουλος Δημήτριος ΑΠΩΝ	38. Ζαμπουνίδης Ιωάννης
14. Δελησταμάτης Βασίλειος	39. Δόντσος Δημήτριος
15. Πολίτης Αλέξιος	40. Τρέλλης Χρήστος ΑΠΩΝ
16. Ναλμπάντης Κωνσταντίνος	41. Στεφανίδης Ιωάννης ΑΠΩΝ
17. Τοψίδης Χριστόδουλος	42. Συμεωνίδης Θεόδωρος
18. Μαρκόπουλος Θεόδωρος	43. Περεντίδης Θεόδωρος
19. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος	44. Καραγιώργης Ανδρέας

20.	Βαβίας Σταύρος		45.	Ιμάμογλου Τζιχάν	
21.	Αμοιρίδης Μιχαήλ		46.	Ναθαναηλίδης Αναστάσιος	
22.	Βουλγαρίδης Νικόλαος	ΑΠΩΝ	47.	Καριπίδης Παύλος	
23.	Εξακουστός Κωνσταντίνος		48.	Μωυσιάδης Αριστείδης	
24.	Ταπατζάς Εμμανουήλ	ΑΠΩΝ	49.	Γάκης Χρήστος	ΑΠΩΝ
25.	Πατακάκης Ανάργυρος				